

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Petry Kamínkové ve věci

žalobkyně: **D. M.,**
bytem X,
zastoupené advokátem Mgr. Lukášem Hojdnem,
sídlem Francouzská 299/98, 101 00 Praha 10,

proti
žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví,**
sídlem Palackého náměstí 375/4, 128 01 Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí ministra zdravotnictví ze dne 14. 8. 2024, č. j. MZDR 20842/2024-3/PRO,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále též „*městský soud*“ či „*soud*“) se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „*napadené*“

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

rozhodnutí“), kterým ministr zdravotnictví (dále též „ministr“) zamítl rozklad žalobkyně proti rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ze dne 10. 4. 2024, č. j. MZDR 1856/2024-6/PRO (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“).

2. Žádostí ze dne 16. 1. 2024 (dále též „*žádost*“) žalobkyně požádala o poskytnutí jednorázové peněžní částky za protiprávní provedení zdravotního výkonu zabraňujícímu plodnosti (dále jen „*sterilizace*“) podle zákona č. 297/2021 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „*zákon č. 297/2021*“). Ke sterilizaci žalobkyně došlo dne 19. 5. 2009 ve Fakultní nemocnici Plzeň.
3. Prvostupňovým rozhodnutím Ministerstvo zdravotnictví zamítlo žádost žalobkyně z důvodu, že ze shromážděných podkladů nevyplynula protiprávnost provedené sterilizace a žadatelka (tj. žalobkyně) svůj nárok neprokázala. Žalovaný došel k závěru, že tvrzení žadatelky, že o sterilizaci nikdy nežádala a nikdy k ní neudělila souhlas, je v rozporu s obsahem zdravotnické dokumentace, ze které vyplývá, že žadatelka podepsala řádně odůvodněnou a srozumitelně formulovanou žádost o sterilizaci a informovaný souhlas s provedením císařského řezu se sterilizací.
4. Žalobkyně podala proti prvostupňovému rozhodnutí rozklad, v němž namítala, že žádost o sterilizaci sice podepsala, ale nevědomě, resp. v omylu, neboť jí byla předložena k podpisu spolu s mnoha dalšími papíry (souhlas s použitím kamery v porodní místnosti, informovaný souhlas s hospitalizací, souhlas s podáním subarachnoidální anestezie, souhlas s celkovou anestézií, souhlas s císařským řezem se sterilizací a mezi tím žádost o provedení sterilizace). Žalobkyně předloženým listinám nerozuměla, neboť zdravotnický personál jí nic srozumitelně nevysvětlil a ve vztahu k listinám sdělil, že musí všechny předložené listiny podepsat, neboť je to nezbytné k zachování jejího zdraví. Žalobkyně se tedy v případě žádosti o sterilizaci domnívala, že podepisuje jen další souhlas nezbytný k zachování jejího zdraví. Absence vážného, svobodného a omylu prostého projevu vůle činí žádost o sterilizaci neplatnou.
5. Žalobkyně v rozkladu poukázala na to, že v den příjmu do nemocnice bylo v záznamu o průběhu porodu ke dni 18. 5. 2009 v 07:40 hod. poznamenáno: „*žádost o sterilizaci nepodána*“. V tomtéž dokumentu bylo pak někdy mezi 07:40 hod. a 08:54 hod. poznamenáno: „*Žádost o sterilizaci vypsána a podepsána pan. N.*“, který byl přednostou gynekologické kliniky. Informovaný souhlas s císařským řezem se sterilizací, který rodičku upozorňuje na to, že k provedení sterilizace je potřeba předem sepsaná a sterilizační komisí schválená žádost, a který by tedy měl předcházet žádosti o sterilizaci, byl podepsán až v 10:00 hod.
6. Dále žalobkyně v rozkladu namítala, že mezi podepsáním informovaného souhlasu k císařskému řezu se sterilizací a provedením sterilizace uběhla velmi krátká doba. Žalobkyně byla nucena podepsat žádost, které nerozuměla, v časové tísní, nátlaku a v psychickém a fyzickém vypětí. Žalobkyni tak nebyl poskytnut dostatečný časový prostor, aby si tuto záležitost mohla v klidu promyslet a poradit se se svými nejbližšími či s jiným lékařem.
7. Žalobkyně rovněž namítala, že o povaze, následcích a rizicích sterilizace nebyla nikým řádně poučena. Náležité poučení je přitom dle příslušných právních předpisů nezbytnou podmínkou provedení sterilizace. Žadatelka tak ani nemohla vyjádřit informovaný souhlas, jak je zákonem vyžadováno.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

8. Žalobkyně nesouhlasila také s tou částí prvostupňového rozhodnutí, podle níž závěry uvedené v rozsudku městského soudu ze dne 28. února 2023, č. j. 15 Ad 4/2022-35, neodpovídají skutkovým okolnostem právě posuzované věci. Podle názoru žalobkyně těsně před porodem, byť plánovaným a operačně vedeným, nemohla dostatečně zvážit následky sterilizace ani další související okolnosti, neboť byla vystavena stresové situaci.
9. Ministr se v napadeném rozhodnutí ztotožnil s právním názorem žalovaného vysloveným v prvostupňovém rozhodnutí. K rozkladovým námitkám uvedl, že žalobkyně dne 18. 5. 2009, tedy den před plánovanou operací, podepsala informovaný souhlas vztahující se k císařskému řezu se sterilizací, čímž prohlásila, že byla řádně poučena, měla možnost klást doplňující otázky, na vše jí bylo řádně odpovězeno, informacím a poučení plně porozuměla a souhlasí s navrhovaným postupem. Prokazatelně tedy byla seznámena s tím, co sterilizace znamená, a měla možnost se lékařského personálu zeptat na vše, co jí případně bylo nejasné. Údajný nátlak žalobkyně nijak neprokázala. Ministr upozornil na to, že pod údajem ve zdravotnické dokumentaci, dle kterého žádost o sterilizaci byla vypsána a podepsána Dr. N., je uvedeno, že v 8:54 hodin probíhalo sonografické vyšetření žalobkyně, z čehož vyplývá, že mezi 7:40 hodin a 8:54 byla s žalobkyní sepsána žádost o sterilizaci, v níž uvedla a podpisem stvrdila: *„Již dvakrát jsem porodila císařským řezem a nyní budu opět rodit císařským řezem potřetí. Další těhotenství si již nepřeji. Byla jsem poučena o nevratnosti zákroku.“*
10. V otázce, zda jsou na danou věc aplikovatelné závěry vyplývající z rozsudku městského soudu ze dne 28. 2. 2023, č. j. 15 Ad 4/2022-35, ministr přisvědčil Ministerstvu zdravotnictví, že žalobkyně byla schopna udělit svobodný a informovaný souhlas se zákrokem, neboť tak učinila den před plánovaným císařským řezem se sterilizací. Ačkoli budoucí rodička může mít obavy z nadcházejícího porodu, a to bez ohledu na to, zda proběhne fyziologicky, nebo operativně, nelze bez dalšího konstatovat, že pacientky nejsou schopny o sobě rozhodovat a zákroky, které podstoupí, jsou nezákonné.

II. Žaloba

11. Žalobkyně namítá, že napadené rozhodnutí je vadné a že se ministr nevypořádal odpovídajícím způsobem s rozkladovými námitkami.
12. V *prvním žalobním bodu* žalobkyně setrvala na svých tvrzeních uvedených v rozkladu, že o sterilizaci nežádala, vědomě k ní neudělila souhlas a o skutečnosti, že už nikdy nebude moci mít další děti, se dozvěděla až po provedení zákroku. Žalobkyně má za to, že žádost o sterilizaci, která je součástí zdravotnické dokumentace, nenaplnuje zákonné podmínky, neboť ji sama nesepsala, ale byla jí pouze předložena k podpisu spolu s řadou dalších dokumentů, kterým nerozuměla, a to v silném psychickém vypětí a za nátlaku ze strany zdravotnického personálu. Svá tvrzení žalobkyně dokládá svou zdravotnickou dokumentací, kde je v záznamu o průběhu porodu ke dni 18. 5. 2009 v 07:40 poznamenáno: *„žádost o sterilizaci nepodána“* a mezi 07:40 a 08:54 *„Žádost o sterilizaci vypsána a podepsána pan. N.“*, což byl předseda gynekologického oddělení. Dobu mezi podepsáním informovaného souhlasu a provedením sterilizace považuje žalobkyně za příliš krátkou na to, aby si záležitost mohla v klidu promyslet a poradit se se svým manželem. Dále žalobkyně upozornila na to, že informovaný souhlas s císařským řezem se sterilizací, který rodičku upozorňuje na to, že k provedení sterilizace je potřeba předem sepsaná a

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

sterilizační komisí schválená žádost, byl podepsán až v 10:00, ačkoli by měl předcházet žádosti o sterilizaci.

13. Ve *druhém žalobním bodu* žalobkyně namítala, že odůvodnění žádosti o sterilizaci nelze považovat za řádné odůvodnění ve smyslu § 6 směrnice Ministerstva zdravotnictví ČSR č. LP-252.3-19.11.71. ze dne 17. 12. 1971 o provádění sterilizace (dále jen „*směrnice o provádění sterilizace*“).
14. Ve *třetím žalobním bodu* žalobkyně namítala, že v jejím případě nebyla splněna podmínka předchozího řádného poučení pacienta o povaze, charakteru, následcích, alternativách a rizicích daného zákroku. Ve zdravotnické dokumentaci žalobkyně jsou pouze tři informované souhlasy pacienta, které jsou navíc datovány pouhý jeden den před tímto zákrokem. Uvedené dokumenty byly žalobkyni předloženy při přijetí do nemocnice, tedy v době, kdy trpěla psychickým vypětím z důvodu porodu. Jsou navíc natolik strohé a obecné, že žalobkyně z nich nemohla pochopit vážnost a podstatu daného zákroku. Zdravotní personál žalobkyni o povaze a charakteru zákroku sterilizace ústně nepoučil.

III. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
16. Ve svém vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Zopakoval, že tvrzení žalobkyně, že o sterilizaci nikdy nežádala a nikdy k ní neudělila souhlas, je v rozporu s obsahem zdravotnické dokumentace. Žalobkyně o sterilizaci požádala a podepsala obsáhlé, ale přitom lidsky a srozumitelně formulované poučení o důsledcích sterilizace. Žalovaný upozornil na to, že žalobkyně si v žalobě protiřečí, neboť na straně jedné tvrdí, že o sterilizaci nikdy nežádala, na straně druhé však namítá, že žádost není odůvodněna, že je na předtištěném formuláři, že ji podepisovala s ostatními papíry, kterým údajně nerozuměla, pod nátlakem a ve vypětí.
17. K žalobní námitce, že žádost o sterilizaci nebyla řádně odůvodněna, žalovaný uvedl, že citované odůvodnění považuje za dostatečné, neboť plně odpovídá porodnicko-gynekologické indikaci dle čl. XIV. odst. 1 přílohy směrnice o provádění sterilizace. Žalobkyně jasně vyjádřila, oč žádala a jaké důvody ji k tomu vedly. Tehdejší právní úprava nestanovila žádné specifické požadavky na odůvodnění žádosti o sterilizaci.
18. Tvrzení žalobkyně, že nebyla dostatečně poučena, žalovaný oponoval tím, že informovaný souhlas je výsledkem ústní rozpravy mezi pacientem a ošetřujícím lékařem. Jedině při ústním projednání situace se může ošetřující lékař přesvědčit, že pacient zákroku a jeho rizikům a alternativám porozuměl. Zápis z tohoto rozhovoru se ve zdravotnické dokumentaci samozřejmě nenachází. To, že poučení pacienta nemuselo být v době sterilizace žalobkyně písemné, dle žalovaného vyplývá z ustanovení § 23 odst. 1 a 2 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, v rozhodném znění, podle nichž „*Lékař je povinen poučit vhodným způsobem nemocného, popřípadě členy jeho rodiny o povaze onemocnění a o potřebných výkonech tak, aby se mohli stát aktivními spolupracovníky při poskytování léčebné preventivní péče.*“ a „*Vyšetřovací a léčebné výkony se provádějí se souhlasem nemocného, nebo lze-li tento souhlas předpokládat. Odmítá-li nemocný přes náležité vysvětlení potřebnou péči, vyžádá si ošetřující lékař o tom písemné prohlášení (revers).*“ Žalovaný odkazuje také na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 1. 2023, sp. zn. 25 Cdo 3100/2021, podle něhož:

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

„Aby poučení bylo pro pacienta srozumitelné, musí být jeho významový obsah spojen s vhodnou formou. Právě otázka formy (ústní či písemná) poučení ze strany lékaře a projevu informovaného souhlasu pacientem je předmětem dovolacího přezkumu v této věci. Označené právní předpisy většinou nevyžadují písemnou formu podání informace lékařem ani udělení informovaného souhlasu pacientem, takže zásadně postačuje forma ústní, případně i konkludentní souhlas se zákrokem vyjádřený takovou spoluprací pacienta, která nevzbuzuje pochybnosti o jeho odhodlání podrobit se navržené léčbě. (...) Jestliže i z § 2638 odst. 1 věty druhé o. z. plyne, že tam, kde zákon písemnou formu nevyžaduje, má být použita k výslovné žádosti pacienta, pak lze dovodit, že bez takové žádosti není písemná forma nutná a že primární a v zásadě i dostatečné je ústní poučení.“ Z obsahu spisové dokumentace navíc podle názoru žalovaného vyplývá, že žalobkyně v potřebném rozsahu poučena byla a že toto poučení bylo zachyceno písemnou formou.

19. Tvzení o nátlaku považuje žalovaný za neprokázané a účelové, neboť jej žalobkyně nijak blíže nerozvedla a nenavrhla v tomto ohledu žádné důkazní prostředky. Přitom k navržení důkazních prostředků za účelem prokázání svých tvrzení byla žalobkyně výslovně vyzvána v bodě 4 poučení o procesních právech a povinnostech ze dne 13. 2. 2024.
20. Žalovaný je dále toho mínění, že ze skutečnosti, že při přijetí do nemocnice v 7:40 žádost o sterilizaci sepsána nebyla a v 8:54 již ano, nelze usuzovat na nezákonnost provedení sterilizace.
21. K námitce, že žalobkyně podepsala informovaný souhlas jen jeden den před vlastním zákrokem, žalovaný sdělil, že žalobkyně měla možnost se zeptat zdravotnického personálu na cokoli, co jí bylo vzhledem k plánované sterilizaci nejasné. Podepsání žádosti o sterilizaci, informovaného souhlasu i projednání žádosti sterilizační komisí proběhlo den před plánovanou operací. Právní předpisy v době sterilizace žalobkyně nestanovily žádnou, ani minimální, lhůtu, mezi rozhodováním osoby, která zamýšlí podstoupit sterilizaci, a vlastním provedením zákroku.

IV. Obsah správního spisu

22. Ze správního spisu soud zjistil následující pro věc podstatné skutečnosti:
23. Z dokumentu Průběh porodu, který je součástí zdravotnické dokumentace žalobkyně vedené Gynekologicko – porodnickou klinikou Fakultní nemocnice Plzeň, vyplynulo, že žalobkyně byla dne 18. 5. 2009 preventivně hospitalizována, přičemž při přijetí v 7:40 bylo zaznamenáno: „žádost o sterilizaci nepodána“. Dále pod tímto údajem se mj. nachází záznam ve znění „Žádost o sterilizaci vypsána a podepsána ... (nečitelné) N..“ Níže bylo zaznamenáno: „18. 5. 2009 8:54 Sonografické vyšetření“.
24. Součástí zdravotnické dokumentace je Žádost o provedení sterilizace datovaná dnem 18. 5. 2009 (dále jen „žádost o sterilizaci“), která byla strojově vypsána. V kolonce nadepsané „Žádám o provedení sterilizace dle §27 Zákona č. 20/1966 Sb. z těchto důvodů:“ bylo (taktéž strojově) vyplněno: „Již dvakrát jsem porodila císařským řezem a nyní budu opět rodit císařským řezem potřetí. Další těhotenství si již nepřejí. Byla jsem poučena o nevratnosti zákroku.“ Tato žádost byla žalobkyní podepsána (podpis se vizuálně shoduje s podpisy na dalších dokumentech).

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

25. Na stejném listu, na němž se nachází žádost o sterilizaci, je dále Protokol o jednání komise FN Plzeň datovaný taktéž dnem 18. 5. 2009, dle něhož komise složená z ředitele Fakultní nemocnice Plzeň, přednosty Gynekologicko – porodnické kliniky a odborného lékaře konstatovala, že sterilizace žadatelky (žalobkyně) je „*V souladu se zákonem.3xcís.řez.*“
26. Ve spisu se dále nachází Informovaný souhlas nadepsaný „*CÍSAŘSKÝ ŘEZ (SECTIO CAESAREA) SE STERILIZACÍ (STERILIZACE VEJCOVODŮ – ZÁKROK TRVALE ZNEMOŽŇUJÍCÍ PLODNOST)*“ (dále jen „*informovaný souhlas*“). Tento dokument sestává ze dvou stran a byl žalobkyní podepsán dne 18. 5. 2009 v 10:00.
27. V úvodu tohoto informovaného souhlasu se nachází nejprve informace k porodu vedenému císařským řezem. Třetí odstavec textu se pak věnuje sterilizaci: „*Při této operaci jste se rozhodla podstoupit sterilizaci, což je výkon, po kterém trvale ztratíte možnost otěhotnět přirozeným způsobem. Jedná se o zákrok, který se provádí na vejcovodech a spočívá v přerušení jejich průchodnosti. Vzhledem k vysoké účinnosti sterilizace nebudete muset již dále používat jiné antikoncepční metody. Otěhotnění je po sterilizaci možné jen metodami umělého oplodnění. K provedení sterilizace je nutná Vámi předem vyplněná a sterilizační komisí schválená žádost.*“
28. Dále v části informovaného souhlasu nadepsané Postup při výkonu je následně po popisu operačního postupu při císařském řezu uvedeno: „*Po sešití dělohy provedeme sterilizaci metodou dle Pomeroye. Vejcovody zachytíme a podvážeme stehem a poté ještě v podvázané části přerušíme, což zajišťuje jejich neprůchodnost. Tento výkon trvá cca do 5 minut, takže prodloužení operačního výkonu je jen nepatrné. Poté pečlivě sešijeme i břišní stěnu.*“.
29. V části informovaného souhlasu nadepsané Bezprostřední pooperační průběh a následný stav je uvedeno: „*Provedením sterilizace nedochází ke zvýšení rizik či komplikací císařského řezu. Provedení sterilizace způsobí zneprůchodnění vejcovodů, čímž znemožní vajíčku dostat se do dělohy a být oplodněno spermií. Zábrana otěhotnění je pouze mechanická, výkon nemá vliv na Vaši hormonální aktivitu. Případné opětovné zprůchodnění vejcovodů je náročný chirurgický výkon s nízkou úspěšností, který musíte hradit z vlastních finančních prostředků.*“
30. V závěru informovaného souhlasu se nachází Prohlášení tohoto znění: „*Byla jsem podrobně seznámena u plánovaného zdravotního výkonu se všemi alternativami léčby, s jejich výhodami a riziky a měla jsem možnost si jednu z alternativ zvolit (pokud výkon nepodléhá zvláštním právním předpisům). ... Prohlašuji, že jsem mohla klást doplňující otázky, na které mi bylo řádně odpovězeno a že jsem informacím a poučení plně porozuměla a souhlasím s navrhaným postupem. ...*“
31. Porod vedený císařským řezem, v jehož rámci byla žalobkyni provedena také sterilizace, proběhl dle lékařské zprávy, která je součástí příslušné zdravotnické dokumentace, dne 19. 5. 2009 v 15:18 hod.
32. Součástí správního spisu vedeného žalovaným je dále písemnost ze dne 13. 2. 2024, č. j. MZDR 1856/2024-4/PRO, nadepsaná jako Informace o řízení, poučení o právech a povinnostech v řízení, poučení o potřebě navrhnout další důkazy, poučení o právu seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu (dále též „*poučení ze dne 13. 2. 2024*“), v níž žalovaný zejména uvedl:
„Jednorázové odškodnění (dále jen „nárok“) lze přiznat pouze tehdy, je-li v řízení prokázáno tvrzení žadatele o provedení sterilizace a o její protiprávnosti. Žadatel musí tvrdit a důkazy prokázat, že u něj došlo ke sterilizaci a že byla provedena v rozporu s právem. Výsledek řízení o

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

jeho žádosti je tak závislý i na jeho součinnosti a aktivitě v průběhu řízení. Jestliže jsou ve spise shromážděny důkazy, které prokazují sterilizaci a její protiprávnost, pak ministerstvo nárok přiznává, v opačném případě se žádost zamítá. Sterilizace a její protiprávnost se prokazuje na základě podkladů (dále také jen „důkaz“), které zašle žadatel nebo které na základě návrhu žadatele opatří ministerstvo.

Ministerstvo připomíná, že již v žádosti o přiznání nároku je žadatel povinen vylicít (tvrdit) všechny rozhodné skutečnosti případu a okolnosti, za nichž ke zdravotnímu výkonu sterilizace došlo, a zároveň je povinen označit listiny a jiné důkazní prostředky, kterých se na podporu svého nároku dovolává (§ 6 odst. 1 zákona č. 297/2021 Sb.).“

...

K prokázání nároku může žadatel navrhnout jakýkoliv důkaz, který je schopen prokázat skutečnosti, které jsou podle zákona rozhodné pro přiznání nároku, a zároveň je ke zjištění pravdy vhodný. Mezi takové důkazy se obecně řadí například listiny, odborné vyjádření, znalecký posudek, svědecká výpověď, skutečnosti známé z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci.

Listina má v daném typu řízení například podobu lékařské zprávy a další zdravotnické dokumentace (porodopis, chorobopis, operační vložka chirurgická do záznamu o zdraví a nemoci, operační protokol, souhrn chorobopisu, zpráva ošetřujícímu lékaři, propouštěcí zpráva apod.), žádosti o provedení sterilizace, rozhodnutí či protokolu o jednání sterilizační komise, odborného vyjádření, zprávy o šetření veřejného ochránce práv v souvislosti s provedením sterilizace žadateli, dokumentu svědčícího o poskytnutí dávky podle předpisů o sociálním zabezpečení v souvislosti s provedením sterilizace (například rozhodnutí o poskytnutí dávky podle ustanovení § 35 vyhlášky č. 152/1988 Sb.).

V případě **návrhu na svědeckou výpověď** je zapotřebí dostatečně konkrétně identifikovat navrhovaného svědka jménem, příjmením, adresou bydliště nebo místem podnikání a současně uvést, kterou z tvrzených skutečností může svědek svou výpovědí doložit a z jakého důvodu tomu tak je, tj. čeho konkrétně byla osoba přímým svědkem.

Jako **skutečností známou z úřední činnosti** ministerstva může sloužit například konkrétní dřívější rozhodnutí ministerstva, které žadatel označí tak, že uvedete odkaz na jeho číslo jednací (č.j.) s uvedením, o jaké věci bylo řízení vedeno a co se jím má prokázat..

33. V poučení ze dne 13. 2. 2024 žalovaný žalobkyni vyzval ke sdělení dalších konkrétních návrhů (důkazů) na doplnění dokazování ve smyslu výše uvedeného poučení, které prokazují provedení sterilizace, okolností, za kterých byla sterilizace provedena, a její provedení v rozporu s právem.
34. V návaznosti na citaci tvrzení, které žalobkyně uvedla v žádosti, žalovaný žalobkyni rovněž poučil „o tom, že je třeba k prokázání shora uvedených jednotlivých tvrzení, jež se týkají rozhodných okolností, za nichž k provedení sterilizace došlo, předložit nebo označit důkazy ve smyslu shora uvedeného poučení.“
35. Dále žalovaný žalobkyni požádal o sdělení informace: „jestli jste již v minulosti nějaké finanční odškodnění újmy či zadostiučinění z důvodu předmětné protiprávní sterilizace od nemocnice, ve které k zákroku došlo, obdržela.“
36. Žalobkyně na poučení žalovaného reagovala podáním ze dne 23. 2. 2024, v něm však pouze uvedla další tvrzení a námitky, resp. zopakovala již dříve uplatněné (že jí nebyl poskytnut dostatečný časový prostor, aby si mohla vše v klidu promyslet, že žádost o sterilizaci není

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

řádně odůvodněna, že nebyla řádně poučena o povaze, charakteru, následcích, alternativách a rizicích zákroku ani o jeho reparabilitě). Kromě toho žalobkyně sdělila, že „v minulosti žádné finanční odškodnění újm či zadostiučinění z důvodu předmětné protiprávní sterilizace od nemocnice, ve které k zákroku došlo, neobdržela.“ Žádné důkazní prostředky žalobkyně nenavrhla.

V. Soudní přezkum

37. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán, a podle skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; dále jen „s. ř. s.“). Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.
38. Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobkyně s takovým projednáním věci ve stanovené lhůtě nevyjádřila nesouhlas (výzva byla zástupci žalobkyně doručena dne 27. 8. 2024) a rovněž žalovaný s takovým projednáním věci ve stanovené lhůtě nevyjádřil nesouhlas (§ 51 s.ř.s.).
39. Soud se v první řadě zabýval otázkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, k níž je povinen přihlížet z úřední povinnosti.
40. Nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí může dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spočívat v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, přičemž nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost předchází případné nepřezkoumatelnosti pro nedostatek jeho důvodů, neboť důvody rozhodnutí lze zkoumat toliko u rozhodnutí srozumitelných (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 4. 2006, č. j. 31Ca 39/2005-70, č. 1282/2007 Sb. NSS). Rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů je potom takové, z jehož odůvodnění není seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti tvrzené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje toliko obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správními, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí (rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6A 48/92-23, publ. pod č. 27/1994 v SpP).
41. K uvedenému soud doplňuje, že zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat [srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76]. Na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů nelze klást nepřiměřeně vysoké požadavky. Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se například správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění (viz například rozsudek NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, bod 28).

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

42. Při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí soud dospěl k závěru, že toto není stíženo vadou nepřezkoumatelnosti, neboť žalovaný srozumitelně a dostatečně podrobně popsal, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, podle kterých právních norem rozhodl a jakými úvahami se přitom řídil. Ministr se rovněž vypořádal s rozkladovými námitkami. Skutečnost, že žalobkyně s určitým hodnocením ministra nesouhlasí, ještě neznamená, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Otázkou zákonnosti napadeného rozhodnutí se soud zabýval níže.
43. Při věcném posouzení soud vyšel zejména z následující právní úpravy v rozhodném znění:
44. Podle ust. § 2 zákona č. 297/2021 *oprávněnou osobou je fyzická osoba, která se podrobila v období od 1. července 1966 do 31. března 2012 (dále jen „rozhodné období“) ve zdravotnickém zařízení na území, které je součástí území České republiky, sterilizaci v rozporu s právem.*
45. Podle ust. § 3 odst. 1 zákona č. 297/2021 *sterilizací v rozporu s právem se pro účely tohoto zákona rozumí zdravotní výkon zabraňující plodnosti, k jehož provedení oprávněná osoba neudělila souhlas, nebo souhlas udělila při takovém porušení právních předpisů upravujících v rozhodném období provedení zdravotního výkonu zabraňujícího plodnosti anebo za takových okolností, jež vylučují nebo vážně narušují svobodu a prostotu omylu uděleného souhlasu.*
46. Podle ust. § 3 odst. 2 zákona č. 297/2021 *porušením právních předpisů a okolnostmi podle odstavce 1 se rozumí zejména působení na oprávněnou osobu v podobě jakéhokoli nátlaku, donucení či přesvědčování, aby se zdravotnímu výkonu zabraňujícím plodnosti podrobila, jakož i skutečnost, že oprávněná osoba nebyla srozumitelným způsobem a v dostatečném rozsahu informována o svém zdravotním stavu a o účelu, povaze, předpokládaném přínosu, možných důsledcích a rizicích navrhovaného zdravotního výkonu a o jiných možnostech řešení zdravotního stavu, jejich vhodnosti, přínosech a rizicích.*
47. Podle ust. § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 297/2021 *Žádost o přiznání nároku musí kromě obecných náležitostí obsahovat značení listin a jiných důkazních prostředků, jichž se oprávněná osoba na podporu svého práva dovolává.*
48. Podle ust. § 23 odst. 1 věty první zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, *zdravotnický pracovník způsobilý k výkonu příslušného zdravotnického povolání informuje pacienta (...) o účelu a povaze poskytované zdravotní péče a každého vyšetřovacího nebo léčebného výkonu, jakož i o jeho důsledcích, alternativách a rizicích.*
49. Podle ust. § 27 zákona o péči o zdraví lidu *sterilizace se smí provést jen se souhlasem nebo na vlastní žádost osoby, u níž má být sterilizace provedena, a to za podmínek stanovených ministerstvem zdravotnictví.*
50. Konkrétní podmínky pro provedení sterilizace obsahovala v rozhodné době směrnice Ministerstva zdravotnictví České socialistické republiky č. 1/1972, o provádění sterilizace, dle jejíhož ust. § 11 věty druhé této směrnice *před zákonem podepíše osoba, u níž má být sterilizace provedena, popřípadě její zákonný zástupce (opatrovník), prohlášení, že s provedením sterilizace souhlasí a že bere na vědomí písemné poučení o tom, do jaké míry je sterilizační zákrok reparabilní.*
51. K přiznání jednorázové peněžní částky dle zákona č. 297/2021 musí dojít při splnění čtyř podmínek, a sice (1.) podání žádosti do 3 let od účinnosti zákona č. 297/2021, (2.) žadatelka byla podrobena sterilizaci, (3.) ke sterilizaci došlo v rozhodném období od 1. 7. 1966 do 31. 3. 2012 a (4.) sterilizace byla provedena v rozporu s právem.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

52. Splnění prvních tří podmínek není v právě projednávané věci mezi účastníky řízení sporné. Žalovaný však zpochybnil naplnění čtvrtého kritéria, když dospěl k závěru že ze shromážděných podkladů nevyplývá protiprávnost provedené sterilizace.
53. Podmínkami pro vznik nároku na jednorázovou peněžní částku za protiprávně provedenou sterilizaci podle zákona č. 297/2021 Sb., a zejména rozsahem povinnosti správních orgánů při zjišťování skutkového stavu a tomu odpovídajícími nároky kladenými na žadatelky v rovině povinnosti tvrzení a důkazní, se podrobně zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 7. 2024, č. j. 9 As 61/2023, č. 4623/2024 Sb. NSS.
54. Nejvyšší správní soud předeslal, že je třeba stanovit rozumnou rovnováhu mezi povinností tvrzení a důkazní žadatelek v řízení podle zákona č. 297/2021 a na druhé straně povinností správního orgánu zjistit stav věci bez důvodných pochybností v rozsahu nezbytném pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, jak mu výslovně ukládá § 3 a dále § 50 odst. 2 a 3 správního řádu. Účelem zákona č. 297/2021 totiž podle jeho důvodové zprávy je vyrovnaní se státu s jeho předchozími pochybeními, která vedla k zásadnímu zásahu do základních práv žen, jež byly sterilizovány bez patřičného souhlasu.
55. NSS v bodech 35 a 36 citovaného rozsudku popsal, jak by měl správní orgán v řízení o této žádosti správně postupovat. Nejprve musí posoudit žádost s ohledem na náležitosti uvedené v § 6 odst. 1 zákona č. 297/2021 Sb., tedy zda obsahuje vylíčení rozhodných skutečností včetně označení zdravotnického zařízení a data, kdy k protiprávní sterilizaci došlo. Žadatelku současně srozumitelným způsobem poučí o možnostech, jak svá tvrzení podložit, konkrétně jaké dokumenty či jiné důkazy (například svědecké výpovědi) může za tím účelem označit. Následně správní orgán začne v souladu se zásadami materiální pravdy a vyhledávací činit kroky ke zjištění stavu věci bez důvodných pochybností a za tím účelem si vyžádá všechny relevantní podklady včetně zdravotnické dokumentace podle § 6 a 7 zákona č. 297/2021 Sb., případně provede svědecké výslechy za účelem ověření žadatelkou předestřených tvrzení.
56. Následně správní orgán vyhodnotí obstarané podklady a posoudí, zda jsou předpoklady pro přiznání jednorázové částky naplněny. V situaci, kdy i přes učiněné kroky nelze dospět k jednoznačnému závěru z důvodu, že *zdravotní dokumentace žadatelky neexistuje nebo je zjevně nedůvěryhodná*, bude nutné zabývat se s ohledem na důkazní nouzi žadatelky tím, zda jsou jí předestřená tvrzení plausibilní a hájitelná. O jaké indicie vypovídající o hájitelnosti tvrzení se může jednat, bude záležet vždy na okolnostech konkrétní věci.
57. Nejvyšší správní soud shrnul, že k zamítnutí žádosti o peněžní částku za protiprávní sterilizaci z důvodu neprokázání naplnění hmotněprávních podmínek nároku mohou správní orgány přistoupit ve třech případech. *Za prvé*, pokud správní orgán obstará zdravotnickou dokumentaci, z níž zjistí, že ke sterilizaci žadatelky buď nedošlo, nebo nebyla protiprávní (typicky byla provedena na základě jejího nezpochybnitelného informovaného souhlasu), a současně nic nebude nasvědčovat nedůvěryhodnosti takové zdravotnické dokumentace. *Druhým případem* zamítnutí žádosti poté bude situace, kdy i navzdory neexistenci zdravotnické dokumentace nebudou žadatelčina tvrzení na první pohled hájitelná a pokud správní orgán ani přes případné vlastní kroky ke zjištění stavu věci nezjistil nic, co by nasvědčovalo jejich důvěryhodnosti. Konečně *třetím případem* zamítnutí žádosti bude situace, kdy žadatelka sice předestře hájitelná a na první pohled

pravděpodobná tvrzení, správní orgán je však zpochybní a prokáže, že existuje jiné objektivní vysvětlení popsanych dějů a skutečností.

58. Městský soud je toho názoru, že v nyní řešené věci se jedná o první z případů popsanych Nejvyšším správním soudem. Žalovaný měl při svém rozhodování k dispozici zdravotnickou dokumentaci, která se vztahuje k provedení sterilizace žalobkyně, přičemž nevyšly najevo žádné indicie, které by nasvědčovaly tomu, že je tato zdravotnická dokumentace nedůvěryhodná. Její důvěryhodnost a správnost v ní uvedených údajů nezpochybnila ani samotná žalobkyně. Soud proto považuje za nesporné, že ze zdravotnické dokumentace, která je součástí správního spisu, lze vycházet.
59. Součástí zdravotnické dokumentace je mj. žádost o sterilizaci, podepsaná žalobkyní dne 18. 5. 2009. Lze připustit, že formulářová podoba a strojové vyplnění žádosti lékařem poněkud snižují vypovídací schopnost tohoto dokumentu. Pouze na základě této skutečnosti však dle názoru soudu nelze zpochybnit projev vůle žalobkyně, která tuto žádost obsahující stručný, jasný, text, o jehož smyslu nemůže být pochyb, podepsala, což žalobkyně ani nepopírá. Z žádosti je jasně zřejmé, že žalobkyně věděla, co je sterilizace a jaké jsou její důsledky.
60. Soud zároveň neshledal, že by odůvodnění žádosti o sterilizaci bylo nedostatečné, jak žalobkyně namítala. Formulace *„Již dvakrát jsem porodila císařským řezem a nyní budu opět rodit císařským řezem potřetí. Další těhotenství si již nepřeji.“* nevzbuzuje závažné pochybnosti o tom, že se jedná o autentické přání žalobkyně. Uvedené důvody jsou rovněž pochopitelné s ohledem na to, že po podstoupení tří císařských řezů by případné další těhotenství mohlo být pro žalobkyni a plod zdraví, či dokonce život ohrožující. Spíše pro úplnost lze dodat, že z lékařské zprávy, která je součástí zdravotnické dokumentace, vyplývá, že žalobkyně v roce 2003 a 2007 prodělala potraty a v roce 2005 podstoupila interrupci (což je skutečnost relevantní výhradně pro uvážení o autenticitě přání žalobkyně a jejích možných pohnutkách).
61. Kromě žádosti o sterilizaci podepsala žalobkyně dne 18. 5. 2009 také informovaný souhlas týkající se císařského řezu se sterilizací. V první řadě je tak nutné odmítnout žalobní námitku, že *„v celé zdravotnické dokumentaci žalobkyně absentuje jakýkoliv dokument, ze kterého by vyplývalo, že žalobkyně byla o zákroku sterilizace předem řádně poučena.“* Stejně tak soud nemůže přisvědčit tvrzení žalobkyně, že informované souhlasy, které se ve zdravotnické dokumentaci nacházejí, jsou *„natolik strohé a obecné, že žalobkyně z nich nemohla pochopit vážnost a podstatu daného zákroku.“* Informovaný souhlas k císařskému řezu se sterilizací obsahuje dle názoru soudu všechny zásadní informace o tomto lékařském zákroku, tedy co sterilizace znamená, jak se provádí, jaká jsou její rizika, důsledky, výhody a nevýhody. V závěru informovaného souhlasu je rovněž prohlášení, že žalobkyně byla seznámena se všemi alternativami léčby i s jejich výhodami a riziky a že měla možnost si jednu z alternativ zvolit. Na řádném poučení nejen o účelu, povaze, důsledcích a rizicích sterilizace, ale také právě o jejích alternativách, je přitom nutné trvat (k tomu viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva *V. C. proti Slovensku* ze dne 8. 11. 2011). To však neznamená, že tato část poučení musí mít výhradně písemnou podobu. Pakliže je v rámci informovaného souhlasu výslovné prohlášení, že toto dílčí poučení proběhlo ústní formou, a žalobkyně ho podepsala, není dle soudu na místě vyslovit závěr o nedostatečnosti obsahu tohoto informovaného souhlasu. Soud dále konstatuje, že informovaný souhlas je formulován způsobem srozumitelným i pro laika, je dostatečně podrobný, ale zároveň má přiměřený rozsah (informace týkající se císařského řezu a sterilizace tvoří dohromady

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

stranu a půl textu). Neméně podstatná je i skutečnost, že již z jeho nadpisu je zcela zřejmé, že se souhlas týká také sterilizace a co toto slovo znamená. Žalobkyně tak jen stěží mohla být na omylu, že podepisuje souhlas právě k tomuto lékařskému zákroku.

62. Soud musel odmítnout také žalobní námitku, že informovaný souhlas, který rodičku upozorňuje na to, že k provedení sterilizace je potřeba předem sepsaná a sterilizační komisí schválená žádost, byl podepsán až v 10:00, ačkoli by měl předcházet žádosti o sterilizaci. Dle názoru soudu je tomu přesně naopak, než jak tvrdí žalobkyně. Podle tehdy platných právních předpisů bylo nezbytnou podmínkou podstoupení sterilizace schválení žádosti o sterilizaci sterilizační komisí. Do té doby nebylo možné o provedení sterilizace vůbec uvažovat. Informovaný souhlas tedy z logiky věci přichází na řadu až ve chvíli, kdy se pacient k podstoupení sterilizace již rozhodl a jeho žádost byla schválena sterilizační komisí, a je tak možné k provedení sterilizace přistoupit. Podání žádosti o sterilizaci a její schválení tedy muselo spíše předcházet podpisu informovaného souhlasu (srov. rozsudek městského soudu ze dne 19. 6. 2024, č. j. 14 Ad 3/2024-39, bod 23).
63. Soud se dále zabýval námitkou, že žalobkyně podepisovala žádost o sterilizaci a informovaný souhlas ve stresu z nadcházejícího porodu a že neměla dostatečný čas si danou otázku promyslet. I v této otázce se soud ztotožnil s hodnocením žalovaného. Podepsala-li žalobkyně výše jmenované dokumenty v ranních hodinách dne 18. 5. 2009, nelze hovořit o době bezprostředně předcházející porodu, který plánovaně proběhl v odpoledních hodinách dne následujícího. Žalobkyně měla dostatečný čas na to, aby své rozhodnutí zvážila a případně svůj souhlas odvolala. Pokud jde o volní a rozhodovací schopnosti žalobkyně v okamžiku podpisu žádosti o sterilizaci a informovaného souhlasu, soud je toho názoru, že tyto nemohly být v době více než jednoho celého dne před podstoupením plánovaného císařského řezu (nadto již třetího) oslabeny do té míry, aby bylo možné projev vůle žalobkyně zpochybnit.
64. Soud shrnuje, že žalobkyně podepsala žádost o sterilizaci a rovněž nezpochybnitelně udělila informovaný souhlas k provedení sterilizace. Obsah spisu přitom neposkytuje oporu pro tvrzení žalobkyně o nátlaku, který na ni měl být činen ze strany zdravotnického personálu. Za situace, kdy bylo řádně zdokumentováno, že žalobkyně den před zdravotním výkonem o sterilizaci požádala a udělila informovaný souhlas, tedy prokazatelně věděla, jaký zákrok podstoupí a jaké jsou jeho důsledky, bylo dle názoru soudu zejména na žalobkyni, aby prokázala, a to jakýmkoli způsobem, že jednala v omylu či za nátlaku. V tomto konkrétním případě si nelze vystačit s pouhým plausibilním tvrzením, že se věci mohly odehrát tak, jak žalobkyně tvrdí, jak je tomu podle právního názoru NSS v případech, kdy zdravotnická dokumentace zcela chybí. Žalobkyně za účelem prokázání svých tvrzení nepředložila žádné důkazy, nenavrhla žádné důkazní prostředky, ačkoli k tomu byla dle 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 297/2021 povinna a žalovaným vyzvána. Přitom je nutné konstatovat, že žalovaný v poučení ze dne 13. 2. 2024 poskytl žalobkyni dostatečné a srozumitelné informace o potřebě a možnostech dalších důkazních návrhů, žalobkyně však v reakci na tuto výzvu pouze zopakovala svá tvrzení, ale žádné další důkazy na jejich podporu nepředložila.

VI. Závěr a náklady řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

65. Zdravotnická dokumentace týkající se mj. sterilizace žalobkyně obsahuje žalobkyní podepsanou žádost o sterilizaci, řádně schválenou sterilizační komisí, jakož i informovaný souhlas o tomto lékařském zákroku, který co do obsahu i formy vykazuje potřebnou kvalitu. Žádné indicie přitom nenasvědčují tomu, že by zdravotnická dokumentace byla nevěrohodná. Žalobkyně tedy nepochybně udělila souhlas k provedení sterilizace, a to za okolností, které nevylučovaly ani vážně nenarušovaly svobodu a prostotu omylu uděleného souhlasu. Tvrzení, že žalobkyně jednala v omylu a že na ni byl při podpisu shora uvedených dokumentů činen nátlak, nemají oporu ve správním spise a žalobkyně za účelem jejich prokázání žádné důkazní prostředky nenavrhla. Žalovaný tedy správně vyšel ze zdravotnické dokumentace a naznal, že zjištěný skutkový stav nesvědčí žalobkyniným tvrzením, že byla v rámci porodu dne 19. 5. 2009 sterilizována protiprávně. Jelikož soud nepřisvědčil žádnému z žalobních bodů, zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
66. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 25. února 2025

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

Za správnost vyhotovení:

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.